

De jongen die geen schaduw wierp

Het was juni 2009 en ik zat al weken vast in het boek dat ik aan het schrijven was. Om inspiratie te vinden verkaste ik naar het huisje van mijn zus. Het huisje van mijn zus ligt in het bos, en er staat een ezel voor de deur. Heel idyllisch allemaal, maar het computerscherm bleef blanco. Toen stierf Michael Jackson en op tv herhaalden ze steeds weer *Man in the Mirror*. Ik was gefascineerd door spiegels en reflectie, in elke zin van het woord, en schreef dit verhaal.

Binnen vier dagen was het af. Ik stuurde het in een impuls in voor de Paul Harland Prijs en won. Ik vond dat het tijd was om een onmogelijke droom in vervulling te brengen: de droom van een internationale schrijfcarrière voor een Nederlandse jongen. Het prijzengeld investeerde ik in een Engelse vertaling (ik legde er bovendien geld op toe; een goede vertaling is niet goedkoop, leerde ik algauw). Ik kocht een ticket naar Gatwick, nam de trein naar Brighton, checkte in in een hotel en registreerde me bij de World Horror Convention. Daar verkocht ik de Engelse wereldrechten van dit verhaal, inmiddels *The Boy Who Cast No Shadow*, aan Pete Crowther van PS Publishing. De vijf pond winst die ik er netto aan overhield spendeerde ik op de terugweg op Gatwick aan een hamburger, omdat ik had moeten beknibbelen op het dure eten in het hotel-restaurant.

Nee, voor het geld moet je het niet doen. Toch wierp het verhaal zijn vruchten af. Totaal onverwacht werd *The Boy Who Cast No Shadow* in 2013 genomineerd voor de Hugo Award, 's werelds meest prestigieuze literaire sciencefictionprijs. De nominatie zette een serie gebeurtenissen in gang die mij aan een geweldige literair agent koppelde, de Nieuw-Zeelandse Sally Harding. Zij verkocht een jaar later mijn roman *HEX* wereldwijd, en zorgde voor een filmdeal met Warner Bros. Daar hield ik meer aan over dan vijf pond.

Zo zie je maar dat je ervoor moet gaan, als je ergens in gelooft. Toch begint het in de basis met een goed verhaal, en *De jongen die geen schaduw wierp* is een van mijn meest dierbare.

De jongen die geen schaduw wierp

Mijn naam is Smoel. Waarschijnlijk heb je wel eens van me gehoord, in kranten of op tv. Ik ben die jongen die geen schaduw heeft. Je kunt schijnwerpers op me richten wat je wilt, maar het zal je niet helpen. Natuurkundigen zeggen dat ik een evolutionair wonder ben. Amerikanen zeiden dat ik een geheim wapen was, van de Russen dan, want Al Qaida zou er te dom voor zijn. Christenen zeggen dat ik een Gezant Gods ben. Mama noemt me een engel, maar dan van de aardse soort. Maar dat ben ik allemaal niet. Ik ben gewoon Smoel. Ik wou dat ik wist wat dat betekende.

Het is iets in mijn genen, zeggen ze, al weten ze niet wat. Molecuulstructuren en de werking van het licht, bla bla.

Het kan me niet schelen, want ze kunnen het toch niet fiksen. Zelfs onder mijn kin, oksels en ribben vind je geen schaduw, hoe je me ook belicht. Daardoor schijn ik er nogal tweedimensionaal uit te zien. Zelf weet ik niet hoe ik eruitzie, want ik heb geen spiegelbeeld. Op mijn linkerheup zit een litteken in de vorm van een vraagteken. Dat heb ik opgelopen toen de verloskundige me liet vallen, toen ze me voor de spiegel omhooghield. Mama zei dat alleen een stuk vliegende navelstreng zichtbaar was, en dat de verloskundige gilde en de kamer uitrende. Toen ze de foto's van de bevalling ontwikkelden vonden ze een boel *aaaw* en *goody-goody*, maar geen baby. De enige foto's waarop ik ooit ben vastgelegd zijn de echo's van mama's buik. Die gaan met geluid, niet met licht.

'Je moet trots zijn op je genen,' zeggen mam en pap altijd. Ze zijn de oprichters van Progressief Waspik, een gemeentelijke politieke partij die verzet is op anders-zijn. Ledenvergadering: 'Wij hebben laatst een Filipijntje geadopteerd.' 'Ga weg! Onze zoon is homo.' 'O ja? Nou de onze heeft geen schaduw.' Drie-nul, niemand die dát overtreft. Mama doet aan yoga en is Zen en papa kookt liever voor daklozen dan voor ons. In het belang van anderen (lees: mijn ouders) wordt het belang van mij nogal eens over het hoofd gezien.

Tot mijn zevende wisten ze het redelijk geheim te houden. Maar je snapt dat het een keer moest uitlekken. Op een dag werd ik door twee mannen met zwarte zonnebrillen uit het klaslokaal gehaald en in een geblindeerde wagen gedouwd, waar ik een injectie kreeg. Toen ik wakker werd bevond ik me op een basis in de Verenigde Staten, waar ik vier maanden lang door een legertje wetenschappers en officiers werd onderzocht. De eerste drie weken hield ik vol dat ik van Mars kwam en dat mijn doel complete wereldoverheersing was, daarna werden ze extreem onbeleefd en begonnen ze dreigementen te uiten. Ik werd pisluk toen ik op een morgen wakker werd en ontdekte dat ze een lap huid van mijn kont hadden weggesneden om een kweek te maken. Ik besloot per direct mijn medewerking te staken, maar diezelfde week nog kreeg ik te horen dat ik onbruikbaar was, en werd ik herenigd met mijn ouders. Ter compensatie voor het ongemak kregen we een artikel aangeboden in *National Geographic*. Aanvankelijk pikten mijn ouders het niet en wilden ze stappen ondernemen, maar toen ze ontdekten dat de mannen die me hadden ontvoerd boven de wet opereerden en dat de mediahype die volgde een goudmijntje was voor de kas van Progressief Waspik, waren ze snel om.

En ik? Ik werd een celebrity, fijn en bedankt. Bij Oprah lieten ze me geen make-up dragen omdat ze vonden dat een zwevend, geschminkt masker zonder ogen en mond er op tv te luguber uit zou zien. Een compleet onzichtbare jongen leek ze wel een geinige bijkomstigheid, dus zag ieder die niet in de studio was alleen mijn kleren bewegen en moest ik objecten oppakken en achter een infraroodapparaat gaan staan om te bewijzen dat ik er was. Op Oprah's vraag hoe de onderzoekers

me hadden behandeld antwoordde ik in steenkolenengels: *'I find that the government has no right to experiment with my ass.'* Dat geintje kostte ze drie miljoen om in de doofpot te stoppen, en nog bleven de aanklachten van seksueel misbruik binnenstromen. Sukkels.

Eén-één, zou je denken. Nou, bij lange na niet. In de jaren die volgden werd ons gazon overlopen met cameraploegen die een glimp van me wilden opvangen. Wat technisch onmogelijk is. Twaalf circussen en drieëntwintig curiositeitenmusea boden astronomische bedragen om me in hun freakshows tentoon te stellen. Ik ben 268 keer heiligverklaard en ik heb 29.000.000 hits op Google, evenveel als Brad Pitt. Leuk hoor, pap en mam, dat anders-zijn. Totdat je het zelf bent. Iedereen weet wie ik ben. Iedereen, behalve ikzelf.

Splinter zei een keer dat je dromen bepalen wie je bent. Maar ik droom niet. Dat zeggen meer mensen, maar ik droom echt niet. Om eerlijk te zijn weet ik niet eens wat dromen zijn. Uit de talloze EEG-scans die van me zijn gemaakt is gebleken dat mijn hersenen nul komma nul activiteit vertonen tijdens de remslaap. Ze hebben nooit officieel vastgesteld dat het samenhangt met mijn kwaal, maar duh. Ik denk dat ik daarom geen vrienden heb, geen gevoelens en geen fantasie. Ik mis een doel. Ik mis diepte. Erg? Het laat me allemaal koud.

Mijn enige wens in het leven is om mijn spiegelbeeld te vinden. Als ik niet weet hoe mijn gezicht eruitziet, hoe kan ik er dan ooit achter komen wie ik ben? En je weet hoe het gaat met heiligen en celebrity's. Die worden aan het kruis genageld, en terwijl men kijkt hoe het leven uit ze wegsijpelt pissen ze op hun schaduw.